

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 128

van **IMMANUEL DE REUSE**

datum: 3 november 2022

aan **HILDE CREVITS**

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN WELZIJN, VOLKSGEZONDHEID EN GEZIN

Ouderenzorg - Buitenlandse inwonende zorgverleners

De meeste ouderen willen vandaag de dag zo lang mogelijk thuis blijven wonen. Om dit mogelijk te maken doen zij onder andere een beroep op thuiszorg. Het klassieke zorgaanbod is vaak niet voldoende voor deze doelgroep en biedt niet altijd de nodige flexibiliteit.

In een doctoraatsonderzoek wordt omschreven dat ouderen meer en meer een beroep doen op buitenlandse inwonende zorgverleners om aan de huidige drempels tegemoet te komen. Deze zorgverleners migreren (tijdelijk) uit hun thuisland om bij een thuiswonende oudere te wonen en er dag en nacht voor te zorgen. Ze vervullen taken zoals het huishouden en kleine zorgtaken. Daarnaast dienen ze soms ook als steunfiguur voor de ouderen, dat kan zijn op zowel sociaal, psychologisch, fysiek als administratief vlak. Vaak doen ouderen aanvullend een beroep op andere diensten, zoals thuisverpleegkundigen voor de zwaardere medische taken.

In Europa is dit een bekend fenomeen. Er wordt geschat dat er in Duitsland tussen de 100.000 en 300.000 ouderen een beroep doen op een buitenlandse inwonende zorgverlener. In België is er momenteel geen duidelijke reglementering of arbeidsstatuut voor deze groep.

1. Hoeveel ouderen maken in Vlaanderen gebruik van een inwonende zorgverlener?
2. Kan er ook in Vlaanderen een schatting gemaakt worden van het aantal ouderen dat een beroep doet op buitenlandse inwonende zorgverleners?
3. Heeft de minister er zicht op uit welke landen deze zorgverleners afkomstig zijn? Zo ja, graag een overzicht.
4. Als er geen cijfers voorhanden zijn, kan de minister dan toelichten hoe dat komt? Neemt de minister initiatieven om hieromtrent wel cijfergegevens te verzamelen?
5. Wat is de visie van de minister op buitenlandse inwonende zorgverleners?
6. Welke initiatieven neemt de minister om ervoor te zorgen dat ook onder deze vorm de kwaliteit van zorg voor ouderen gegarandeerd wordt?

**Vlaams
Parlement**

HILDE CREVITS

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN WELZIJN, VOLKSGEZONDHEID EN GEZIN

ANTWOORD

op vraag nr. 128 van 3 november 2022

van **IMMANUEL DE REUSE**

1. Er zijn geen cijfers beschikbaar.
2. Er zijn geen cijfers beschikbaar.
3. Er zijn geen cijfers beschikbaar.
4. Er zijn geen cijfers over inwonende zorgverleners beschikbaar bij de Vlaamse overheid, aangezien het niet behoort tot mijn bevoegdheden om die cijfers te verzamelen. Wie beroepshalve zorg en bijstand verleent buiten een erkende welzijnsvoorziening, valt sinds 1 januari 2021 niet meer onder het toepassingsgebied van het decreet van 18 juli 2008 betreffende de zorg- en bijstandsverlening. Voor deze groep van mensen gelden sinds begin 2021 de strengere kwalificatievereisten uit de federale wetgeving betreffende de uitoefening van de gezondheidszorgberoepen (vroeger KB78). Voor zorgtaken moeten zij vanaf dat jaar dus voldoen aan de kwalificatievereisten voor verpleegkundigen (of die voor zorgkundigen, als ze onder toezicht van een verpleegkundige werken), en niet meer aan de kwalificatievereisten die van toepassing zijn voor het verzorgend personeel van de diensten voor gezinszorg. De federale overheid is tevens bevoegd voor de arbeidsvoorwaarden (en bij buitenlandse inwonende zorgverleners is ook de detacheringsregeling van toepassing).
5. Vlaanderen zet sterk in op thuiszorg via de erkenning en subsidiëring van erkende zorgvoorzieningen. We reglementeren niet (meer) de zorgverstrekkers die niet zijn aangesloten bij zo'n zorgvoorziening. Vanuit zijn bevoegdheden in de thuiszorg biedt de Vlaamse overheid een aanbod dat ervoor wil zorgen dat mensen zo lang en kwalitatief mogelijk in hun natuurlijke thuisomgeving kunnen blijven wonen. Diensten voor gezinszorg, diensten voor oppashulp, lokale dienstencentra en dergelijke zetten hier bijvoorbeeld massaal op in. Als een persoon 24/7 zorg en ondersteuning nodig heeft om thuis te kunnen wonen op een veilige en verantwoorde manier, dan moet bekeken worden wat de meest efficiënte manier van zorg kan zijn voor deze (oudere) persoon. Mogelijk is een opname in een residentiële zorgvoorziening, zoals een woonzorgcentrum, een betere optie omdat daar ook hoger gekwalificeerd personeel werkt (vaak zijn dit ook complexe zorgsituaties die door een verzorgende niet meer kunnen beantwoord worden).

De beschikbare financiële middelen laten niet toe om initiatieven die inwonende thuiszorg aanbieden, te subsidiëren als alternatief voor een woonzorgcentrum, omdat met dezelfde middelen veel minder zorgbehoevenden geholpen zouden kunnen worden. De kostenefficiëntie van dit systeem is immers in vraag te stellen. Rekening houdend met de wettelijke bepalingen over de maximale arbeidsduur per week (en vakantiedagen, feestdagen, ...), vereist zo'n systeem immers dat er niet één, maar verschillende zorgverleners ingezet worden bij één thuiswonende zorgbehoevende: één en dezelfde persoon kan namelijk niet 24 uur per dag en 7 dagen per week ingezet worden en/of oproepbaar zijn.

6. Vanuit de Vlaamse overheid zorgen we ervoor dat er verschillende zorgvormen aangeboden worden die inspelen op de zorgvragen van mensen die thuis willen blijven

wonen. De laatste jaren werden al serieuze inspanningen geleverd om aan de stijgende zorgvraag tegemoet te komen. Niet alleen door in te zetten op professionele thuiszorgvoorzieningen, maar eveneens door het vrijwilligerswerk verder uit te breiden en mantelzorgers te ondersteunen, en door zorgzame buurten uit te bouwen. Ik neem echter geen initiatieven naar inwonende zorgverleners.